

Na podlagi 2. in 3. točke prvega odstavka 8. člena, 1. točke 9. člena ter 14. člena Zakona o kontroli cen (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO
o določitvi cene električne energije za nekatere pravne osebe javnega prava

1. člen

Ta uredba določa najvišjo dovoljeno drobnoprodajno ceno električne energije za javne zavode, javne gospodarske zavode, javne agencije, javne sklade in občine.

2. člen

(1) Do ukrepov iz te uredbe so upravičeni javni zavodi, javni gospodarski zavodi, javne agencije, javni skladi in občine, ki niso upravičeni do ukrepov iz Uredbe o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22) (v nadaljnjem besedilu: odjemalec).

(2) Distribucijski operater na zahtevo dobavitelja brezplačno zagotovi podatke o izpolnjevanju pogoja iz prejšnjega odstavka za posameznega odjemalca.

(3) Za odjemalce se ne uporablja Uredba o določitvi mehanizma oblikovanja cene električne energije za poslovne odjemalce (Uradni list RS, št. 147/22 in 154/22).

(4) Za odjemalce se ne uporablja 1. točka drugega odstavka 6. člena Uredbe o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17, 64/19 in 121/21).

3. člen

Cena iz 1. člena te uredbe se določi na enoto proizvoda, ki je ena kilovatna ura, brez DDV.

4. člen

Najvišja dovoljena drobnoprodajna cena za električno energijo znaša:

- za višjo dnevno tarifno postavko 0,20700 EUR/kWh,
- za nižjo dnevno tarifno postavko 0,14850 EUR/kWh,
- za enotno tarifno postavko 0,18600 EUR/kWh.

5. člen

(1) Dobavitelj električne energije je za 80 % količine odjema električne energije odjemalca v letu 2021 dolžan ponuditi ceno iz prejšnjega člena. Količine odjema električne energije se določajo mesečno.

(2) Če na merilnem mestu v istem mesecu leta 2021 ni bilo porabe, se upošteva 80 odstotkov povprečne porabe tega merilnega mesta v istem mesecu v letih 2018, 2019 in 2020. Če gre za merilno mesto, za katerega je bilo izdano soglasje za priključitev šele v letu 2021 ali 2022, se za

posamezen obračunski mesec v letu 2023 upošteva 80 odstotkov povprečne mesečne porabe v letu v katerem je bilo izdano soglasje za priključitev.

- (3) Distribucijski operater na zahtevo dobavitelja brezplačno zagotovi podatke o količini, za katero je dobavitelj električne energije dolžan ponuditi ceno iz prejšnjega člena za posameznega odjemalca.

6. člen

Dobavitelj, ki od uveljavitve te uredbe dobavlja električno energijo odjemalcem, za katere se uporablja ta uredba, ne sme prenehati z dejavnostjo dobave tem kategorijam odjemalcev. Dobavitelj mora odjemalcem na zahtevo posredovati ponudbo in na njeni podlagi skleniti pogodbo o dobavi, vse skladno s pogoji iz te uredbe. Ponudba ne sme biti pogojevana s pogoji, ki jih za enako kategorijo odjemalcev dobavitelj ni postavljajal v letu 2021.

KONČNA DOLOČBA

7. člen

Ta uredba začne veljati 1. januarja 2023 in velja do 31. decembra 2023.

Št.

Ljubljana, dne 7. 12. 2022

EVA 2022-2430-0119

Vlada Republike Slovenije

dr. Robert Golob

predsednik

Obrazložitev:

Zakon o kontroli cen v prvem odstavku 8. členu določa, da Vlada z uredbo določi ustrezne ukrepe kontrole cen, kadar:

1. je to nujno zaradi doseganja ciljev in ukrepov gospodarske politike, ki so določeni z akti državnega zbora,
2. gre za dejavnosti, v katerih ima posamezno podjetje ali enota, ki samostojno opravlja dejavnost ali nekaj podjetij monopolni ali obvladujoč položaj, pa so te dejavnosti nujne za zadovoljevanje potreb ljudi in organizacij,
3. nastanejo ali se utemeljeno pričakujejo hude motnje na trgu pri gibanju cen, pa pri tem ne gre za redna sezonska nihanja,
4. bi prišlo na trgu do cen, ki bi ogrozile redno preskrbo potrošnikov in bi bile te cene posledica elementarnih in drugih množičnih nesreč,
5. gre za prodajo blaga iz državnih blagovnih rezerv,
6. gre za državni odkup na podlagi zakona,
7. gre za uskladitev cen z obveznostmi, ki jih je Republika Slovenija sprejela z mednarodnimi pogodbami,
8. gre za dovoljene oblike državne pomoči ali so za uvoz predpisane posebne dajatve.

V Republiki Sloveniji kar 91 % odjemalcev električno energijo dobavljajo le trije povezani dobavitelji, zato lahko trdimo, da imajo ta podjetja monopolni ali obvladujoč položaj pri oskrbi z električno energijo teh odjemalcev. Iz navedenega razloga se ta uredba sprejema tudi na podlagi 2. točke prvega odstavka 8. člena, zato je skladno z tretjim odstavkom 8. člena tega zakona upravičeno, da se ukrep izvaja eno leto.

Trenutno so cen električne energije na borzah že od oktobra 2021 višje v povprečju za približno 400% glede na cene v prvi polovici leta 2021 in tudi glede na dolgoletno povprečje. Zaradi motenj pri oskrbi z zemeljskim plinom lahko pričakujemo nadaljnjo rast cen zemeljskega plina, cene električne energije na borzah pa tej ceni sledijo s približno dvakratno vrednostjo. Trenutno so cene pasovne električne energije na borzi za dan vnaprej okrog 400 €/MWh, ravno tako na terminski borzi HUDEX za celoletne pogodbe za leto 2023.

Trenutne cene za končne odjemalce so veliko nižje in temeljijo še na cenah izpred krize. Zakon o kontroli cen (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, v nadaljnjem besedilu: ZKC) v 8. členu določa, da lahko vlada z uredbo v določenih primerih določi ustrezne ukrepe kontrole cen. Nedvomno gre pri tem za hude motnje na trgu pri gibanju cen, pa ne gre za redna sezonska nihanja, kot je določeno v 3. točki 8. člena ZKC.

Glede na navedeno je Vlada RS že sprejela Uredbo o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22), s katero je določila najvišjo dovoljeno drobnoprodajno ceno električne energije za gospodinjstva in male poslovne odjemalce. Vlada je sprejela tudi Uredbo o določitvi mehanizma za oblikovanje cene električne energije za poslovne odjemalce (Uradni list RS, št. 147/22), ki je zajela vse ostale odjemalce, a ta uredba cene omejuje le delno, glavni mehanizem za znižanje stroškov za električno energijo za gospodarske družbe pa je Zakon o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize (v postopku v Državnem zboru RS), v katerem so opredeljeni upravičenci do pomoči za gospodarstvo, in sicer gre za pravno ali fizično osebo, ki je organizirana v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, z zakonom, ki ureja zadruga, z zakonom, ki ureja gospodarske zbornice, z zakonom, ki ureja obrtno podjetniško zbornico, z zakonom, ki ureja reprezentativnost sindikatov, oziroma pravna oseba zasebnega prava, ki je organizirana v skladu z zakonom, ki ureja društva, ali zakonom, ki ureja zavode, in je bila registrirana v Republiki Sloveniji za opravljanje gospodarske dejavnosti do vključno 30. novembra 2021. V navedenem zakonu niso upravičenci nekatere pravne osebe javnega prava, je pa zaradi razmer potrebno omejiti drobnoprodajno ceno električne energije tudi za te. Mehanizem iz Uredbe o določitvi mehanizma za oblikovanje cene električne energije za poslovne odjemalce sicer velja tudi za osebe javnega prava, a ta mehanizem ne zamejuje cen v zadostni meri. Ravno tako so osebe javnega prava zajete tudi v Uredbi o določitvi cen električne energije, a le v primeru, ko je njihova priključna moč enaka ali manjša od 43 kW. S to uredbo se določi najvišjo dovoljeno drobnoprodajno ceno električne energije za posamezne odjemalce, ki niso zajeti z Uredbo o določitvi

cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22) in ki niso zajeti z Zakonom o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize, in sicer bo cena v 80% regulirana, v 20% pa tržna.

K 1. členu

Ta člen določa kategorijo odjemalcev, ki so upravičeni do omejitve cene po tej uredbi.

K 2. členu

Nekateri od kategorij odjemalcev, ki so določene v 1. členu (ki imajo priključno moč enako ali nižjo od 43 kW) so sicer zajeti že v Uredbi o določitvi cen električne energije (Uradni list RS, št. 95/22 in 98/22), in za te se še naprej uporablja Uredba o določitvi cen električne energije. Tisti, ki po Uredbi o določitvi cen električne energije niso zajeti, pa so zajeti s to uredbo. Po tej uredbi je cena ugodnejša, kot po Uredbi o določitvi mehanizma za oblikovanje cene električne energije za poslovne odjemalce (Uradni list RS, št. 147/22), zato bodo kategorije odjemalcev, ki jih določa 1. člen, električno energijo kupovale po določbah te uredbe.

Ker je za upravičence po Uredbi o določitvi cen električne energije določena glede na priključno moč, je potrebno, da podatek o izpolnjevanju tega pogoja dobaviteljem zagotovi distribucijski operater.

Za odjemalce, ki so upravičeni do ukrepov iz te uredbe se ne uporablja določba Uredbe o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17, 64/19 in 121/21), in sicer 1. točka drugega odstavka 6. člena navedene uredbe. Naročnik mora namreč skladno z navedeno uredbo javno naročilo oddati tako, da se v posameznem naročilu izpolni tisti cilj, ki je v nadaljevanju določen za ta predmet, in sicer v tem primeru delež električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov oziroma sproizvodnje električne energije z visokim izkoristkom, znaša najmanj 50 %.

K 3. členu

Za enoto, ki se regulira, je vedno potrebno določiti fizikalno enoto, za električno energijo je to kilovatna ura.

K 4. členu

Električna energija se obračunava po višji in nižji dnevni tarifni postavki in nizki, v redkih primerih tudi po enotni tarifni postavki. Zato 4. člen določa vse tri cene, razmerja med njimi so enaka povprečnemu razmerju trenutnih tržnih cen. Višina je nastavljena na nivo, ki je nižji od (trenutnih) tržnih cen, a še vedno visok glede na prejšnja leta. Višja cena ne bi izpolnila namena omejevanja cen, nižja cena ne bi zadosti vplivala na varčno rabo, posledice pa so lahko nevzdržne tudi za proračun, zaradi verjetnega povračila dobaviteljem. Stroški upravičencev se v vsakem primeru pokrivajo iz javnih sredstev, a trenutne visoke cene bi lahko povzročile resne težave pri delovanju upravičencev.

Omejitev cene velja ne glede na morebitne predhodno podpisane pogodbe o dobavi, v celotnem letu 2023.

K 5. členu

Omejitev 80% je postavljena zato, da se spodbuja varčno rabo. Člen natančneje določa, na kak način se količina 80% določi, če ni na voljo podatkov iz leta 2021. Podatek o količinah ima distribucijski operater, ki jih je dolžan dati na razpolago dobaviteljem za izvajanje te uredbe.

K 6. členu

Nikjer v zakonodaji ni določeno, da dobavitelj električne energije ne bi smel prenehati izvajati svoje dejavnosti, v celoti ali za določeno kategorijo odjemalcev. Zakon o kontroli cen v 14. členu dopušča prepoved prenehanja izvajanja dejavnosti v primeru omejitve cene, če bi opustitev prodaje resno ogrozila preskrbo potrošnikov, redno in nujno delovanje drugih podjetij ali drugih pravnih oseb in tega ne bi bilo mogoče odpraviti ali preprečiti z drugimi ukrepi. V primeru oskrbe z električno energijo so ti pogoji izpolnjeni. Zato je v tem členu določeno, da dobavitelji svoje dejavnosti dobave ne smejo prenehati izvajati. Dejavnost prodaje sicer sama po sebi zajema vse običajne poslovne dejavnosti, ki potekajo ob sklepanju pogodb o dobavi: pošiljanje ponudb, podpisovanje pogodb, zaračunavanje in vse ostalo. Kljub temu pa je v izogib nesporazumu v členu izrecno navedeno pošiljanje ponudb in podpisovanje pogodb. Dodana je tudi prepoved dodajanja dodatnih pogojev v ponudbe, kar je eden od načinov, s katerimi bi se lahko dobavitelji izogibali obveznosti po tem členu.

K 7. členu

Člen določa, da uredba začne veljati 1. januarja 2023 in velja do 31. decembra 2023.